కథ

మత్తు

—నవీన్

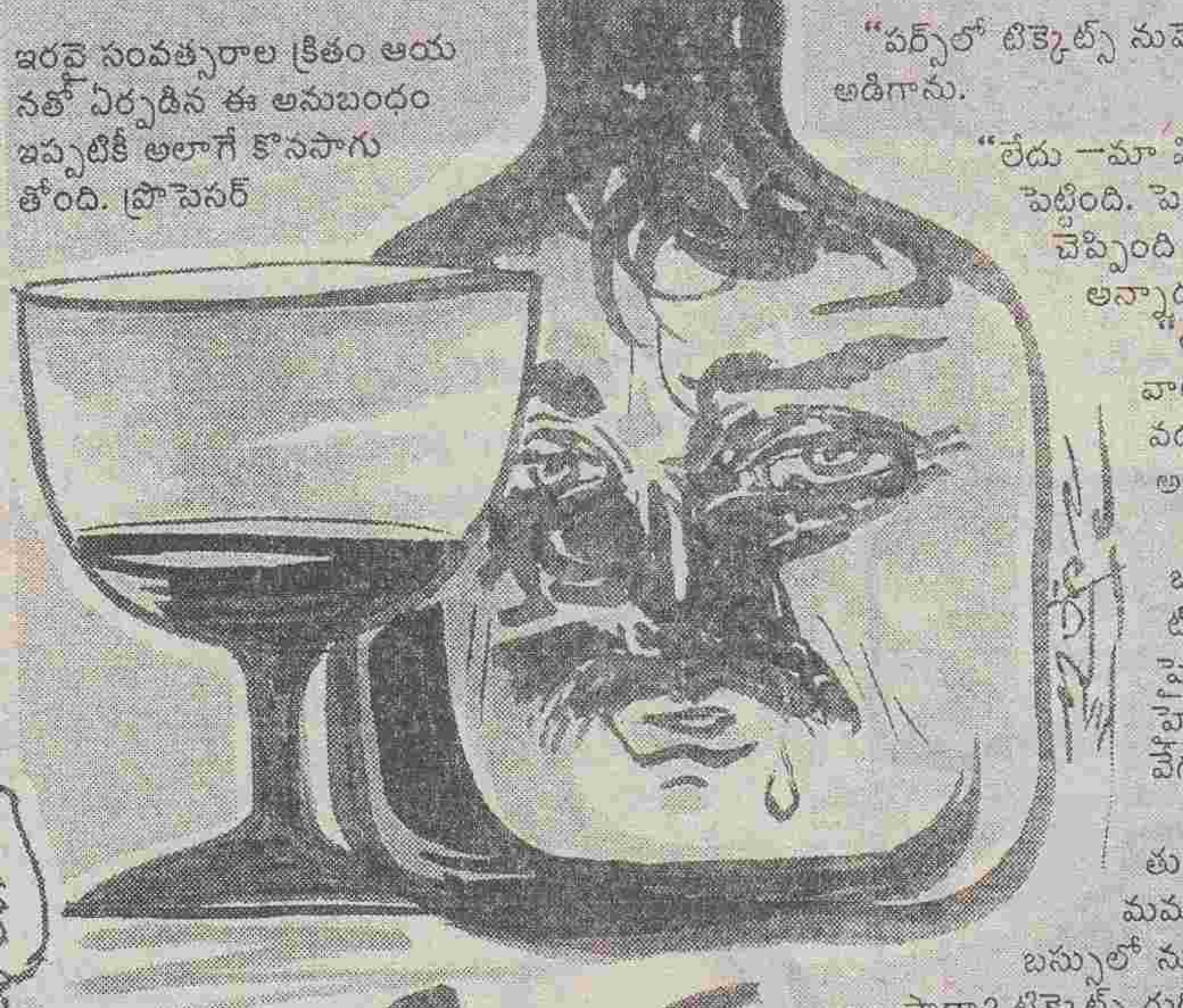

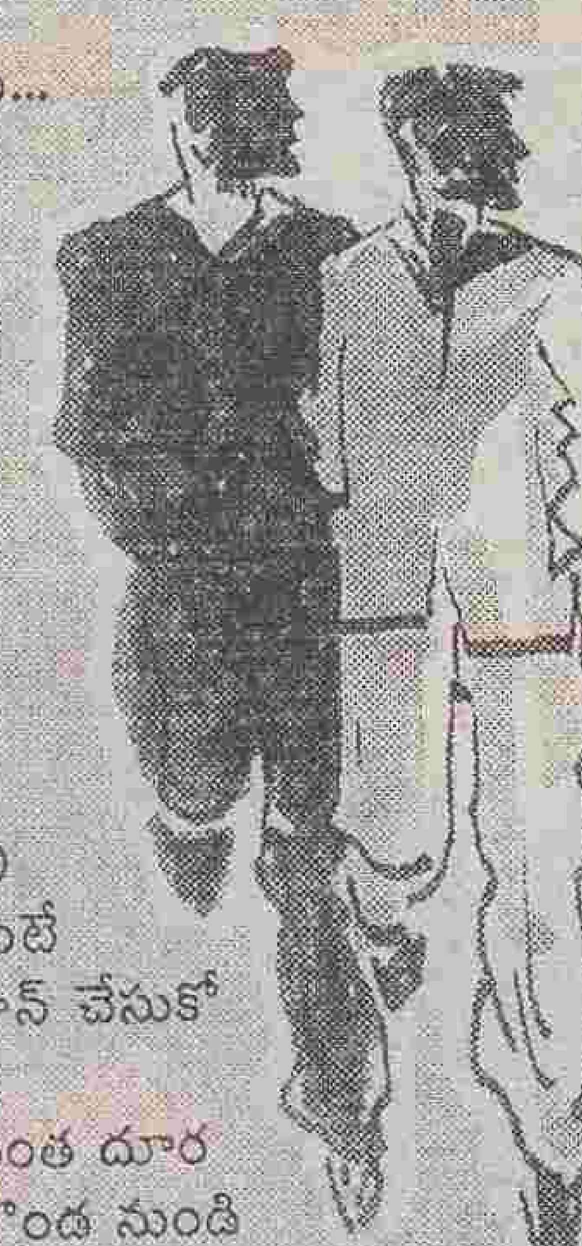

"ఈ విషయం నీకు తెలుసా?" అన్నాడు దేవేందర్ ఫోన్ చేసి.

"ఏ విషయం?" అన్నాను.

"మన ప్రొఫెసర్ శంకరనారాయణ గార్కి బ్రెయిన్‌లో ట్యూమర్ ఫార్మయిందట. వారం రోజుల క్రితం ఆపరేషన్ చేసి దాన్ని తీసేశారట. ప్రొఫెసర్ గారి భార్య రాత్రి బెంగుళూరు నుండి ఫోన్ చేసి నాకీ సంగతి చెప్పింది" అన్నాడు దేవేందర్.

"అలాగా! ప్రొఫెసర్‌గారు ఇప్పుడెలా ఉన్నారో?" అన్నాను.

"ఇప్పుడు బాగానే ఉన్నారట... ఇంకా హాస్పిటల్ నుండి డిశ్చార్జ్ కాలేదట... మనం ఒకసారి వెళ్ళి వారిని చూసొస్తే బావుంటుందేమో!"

"ఎక్కడికి? బెంగుళూరుకే."

"అవును —బెంగుళూరుకే —ఆయనుండేది బెంగుళూరులోనే కదా!"

"అవుననుకో... కానీ అంతదూరం వెళ్ళాలంటే కొంచెం ముందుగా ప్లాన్ చేసుకోవాలి కదా"

"బెంగుళూరు ఏమంత దూరమనీ? మన హనుమకొండ నుండి బెంగుళూరుకు డైరెక్ట్ బస్సుంది. ఇక్కడ సాయంత్రం బస్సులో కూర్చున్నామంటే తెల్లారేకల్లా బెంగుళూరులో ఉంటాం —ప్రొఫెసర్‌గార్ని చూసి అక్కడ్నించి సాయంత్రం బయల్దేరే బస్సులో ఇక్కడ కొచ్చేద్దాం. ఓ రెండ్రోజులు సి.ఎల్. పడేస్తే సరిపోతుంది."

"నీ ప్లాన్ బాగానే ఉంది కానీ అంతదూరం బస్సులో వెళ్ళాలంటే కష్టమే!"

"ఏం కష్టం లేదు. ఇప్పుడిక్కడ్నుంచి బెంగుళూరుకు హైటెక్ బస్సు వేశారు. జర్నీ చాలా కంఫర్టబుల్‌గా ఉంటుంది. యూ నీడ్ నాట్ వర్రీ."

"సరే అయితే... ఎప్పుడు వెళ్దామంటావు?"

"రేపే వెళ్దాం. రేపు సాటర్ డే కాబట్టి మనకు సన్‌డే కూడా కలిసొస్తుంది. నేనీ రోజు బస్సు స్టేషన్‌కు వెళ్ళి రేపటికి బెంగుళూరు బస్సులో మనకు రెండు సీట్లు రిజర్వ్ చేయిస్తాను. రేపు సాయంత్రం మూడున్నరకు నువ్వు బస్సు స్టేషన్ కొచ్చేయ్."

"అలాగే" అంటూ నేను ఫోన్ పెట్టేశాను.

మేం కాలేజీలో బి.ఏ. చదువుతున్న రోజుల్లో మాకు ప్రొఫెసర్ శంకరనారాయణ ఇంగ్లీషు చెప్పేవాడు. ఆయన పాఠం చెప్పే పద్ధతి అద్భుతంగా, అనితరసాధ్యమనిపించేలా ఉండేది. ఆయన నోటివెంట ఇంగ్లీషు భాష ఒక మహా ప్రవాహంలా వెలువడేది. పదాల కోసం ఒక్క క్షణం కూడా తడుముకునే వాడు కాదు. ఎంత సంక్లిష్టమైన విషయాన్నైనా ఆయన అరటి పండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టినంత సులభంగా, సూటిగా, స్పష్టంగా చెప్పేవాడు —చాలా త్వరలోనే మే మిద్దరం ఆయనకు అత్యంత ప్రియమైన శిష్యులంగా మారిపోయాం. దాదాపు ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం ఆయనతో ఏర్పడిన ఈ అనుబంధం ఇప్పటికీ అలాగే కొనసాగుతోంది. ప్రొఫెసర్ శంకరనారాయణ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ నుండి ప్రొఫెసర్‌గా రిటైర్ అయిపోయాక తన సొంత ఊరు బెంగుళూరుకు వెళ్ళి అక్కడే సెటిలైపోయారు. ఆయన రిటైరయ్యాక మేమిద్దరమూ బెంగుళూరు వెళ్ళి ఆయన్ని కలిసొచ్చాం కూడా.

★ ★ ★

ఆ మర్నాడు సాయంత్రం మూడున్నరకు మేమిద్దరం బస్సు స్టేషన్‌లో కలుసుకున్నాం.

హైటెక్ బస్సు పది నిమిషాలు ముందుగానే వచ్చింది. ప్రయాణీకుల్లో ఎక్కువమంది ముందుగానే సీట్లు రిజర్వ్ చేయించుకున్నారు కాబట్టి అందరూ నెమ్మదిగానే ఒకరి తర్వాతొకరు బస్సులో ప్రవేశించారు.

"మన సీటు నెంబర్లు ఇరవై మూడు, ఇరవై నాలుగు" అన్నాడు దేవేందర్.

"అబ్బో! అయితే చాలా వెనకే" అంటూ మా సీట్లని వెతుక్కొని వాటి మీద కూర్చుండిపోయాం.

నాలుగైదు నిముషాల్లోనే బస్సు పూర్తిగా నిండిపోయింది.

సరిగ్గా నాల్గింటికి బస్సు కదిలింది.

కండక్టర్ ఒక్కొక్కరి దగ్గరకొచ్చి టిక్కెట్లు చెక్ చేస్తూ, రిజర్వేషన్ చేయించుకోని కొందరు ప్రయాణీకులకు టిక్కెట్లు ఇస్తూ మా దగ్గరకొచ్చాడు. దేవేందర్ పర్సు తీసి టిక్కెట్ల కోసం చూశాడు —పర్సులో టిక్కెట్లు లేవు.

"అరె! పర్సులోనే పెట్టానే —కనిపించటం లేదేమిటి?" అన్నాడు దేవేందర్.

"తొందరపడకు... జాగ్రత్తగా చూడు" అన్నాన్నేను.

దేవేందర్ చాలాసేపు పర్సుతో పాటు తన జేబులన్నీ వెతికి చూశాడు —కానీ టిక్కెట్స్ లేవు.

"పర్సులో టిక్కెట్స్ నువ్వే పెట్టావా?" అడిగాను.

"లేదు —మా మిసెస్ పెట్టింది. పెడ్తున్నానని చెప్పింది కూడా" అన్నాడు దేవేందర్.

"అయితే ఇక వాటిమీద ఆశ వదులుకో" అన్నాను.

అప్పటికే బస్సు సిటీ అవుట్‌స్కర్ట్స్ దాటి హైదరాబాద్ హైవే మీద వేగంగా వెళ్తోంది.

ఇప్పుడేమవుతుంది? కండక్టర్ మమ్మల్నిద్దర్నీ బస్సులో నుంచి దింపేస్తాడా? టిక్కెట్స్ గురించి ఇంత అశ్రద్ధగా ఉన్న దేవేందర్ మీద కోపమొచ్చింది. టిక్కెట్స్ లేని కారణంగా బస్సులోంచి దింపేశారంటే తల కొట్టేసినట్టుగా ఉంటుంది.

దేవేందర్ సూట్‌కేసు కూడా తెరిచి టిక్కెట్ల కోసం వెతికి ఇక టిక్కెట్లు దొరకవనీ, వాటిని ఇంట్లోనే మరిచి పోయొచ్చానని తేల్చేశాడు.

"ఏమయింది సార్! టిక్కెట్లు దొరికినయా?" అంటూ కండక్టర్ బస్సంతా చెక్ చెయ్యడం పూర్తి చేసుకొని మా దగ్గర కొచ్చాడు.

"సారీ కండక్టర్! టిక్కెట్స్‌ని నేను ఇంట్లోనే మరిచిపోయి వచ్చాను" అన్నాడు దేవేందర్.

"అయితే దిగిపోండి సార్! అన్నీ తెలిసినోళ్ళు మీరే గిట్ల చేస్తే ఎట్ల సార్!" అన్నాడు కండక్టర్.

బస్సులో కూర్చున్న ప్రయాణీకులందరూ మా వైపే చూడసాగారు.

"మేం టిక్కెట్స్‌ని ముందే రిజర్వ్ చేయించుకున్నాం కాబట్టి ఆ టిక్కెట్ నెంబర్స్‌ని రిజర్వేషన్ కౌంటర్ వాళ్ళు మీ కిచ్చే ఉంటారు. మీ దగ్గరున్న రిజర్వేషన్ చార్ట్ నొకసారి చూడండి" అన్నాడు దేవేందర్.

"బాగా జూసిన సార్! ఇగో ఈ రెండు సీట్ల టిక్కెట్స్ తప్ప మిగతావన్నీ చెకయిపోయినయి. కాబట్టి ఈ రెండు టిక్కెట్లు మీయే కావొచ్చు. కానీ మీ దగ్గర టిక్కెట్లు లేనప్పుడు నేనేం జెయ్యాలె. టిక్కెట్లు మల్ల కొనుక్కోండ్రి" అన్నాడు కండక్టర్.

టిక్కెట్లు మళ్ళీ కొనుక్కోవడమంటే ఆరు వందల రూపాయల్ని వట్టి పుణ్యానికి పోగొట్టుకోవడమన్న మాట!

"చూడు కండక్టర్! నీ దగ్గర రిజర్వేషన్ చార్ట్ ఉంది. దాంట్లో మా టిక్కెట్ నెంబర్స్ ఉన్నాయి. దాన్ని బట్టి మేం టిక్కెట్స్ తీసుకున్నట్టుగా రుజువయింది. టైమయి పోయిందన్న హడావుడిలో మావాడు టిక్కెట్స్‌ని పర్సులో పెట్టుకోవడం మరిచిపోయాడు. మే మిద్దరం యూనివర్సిటీలో రీడర్స్‌గా పనిచేస్తున్నాము. ఓ అర్జంట్ పనిమీద బెంగుళూరు వెళ్తున్నాము. ఇప్పుడు నువ్వు మమ్మల్ని మళ్ళీ టిక్కెట్స్ తీసుకొమ్మంటే ఎలా

చెప్పు? ప్లీజ్ అండర్‌స్టాండ్ అవర్ ప్రిడకమెంట్ అండ్ హెల్ప్‌ఇజ్. నువ్వు చూడబోతే మా స్టూడెంట్‌లాగే ఉన్నావు. నువ్వు తప్పకుండా మాకు హెల్ప్ చేస్తావన్న నమ్మకం మాకుంది" అన్నాన్నేను అతన్ని సాధ్యమైనంత వరకు సంతోషపరిచి మా విషయంలో అతన్ని కాస్త ఉదారంగా ప్రవర్తించేలా చెయ్యాలన్న ఉద్దేశంతో.

"ఎవడన్నాస్తె ఎట్ల సార్!" అన్నాడతడు మా ఇద్దర్నీ ఒకసారి పరీక్షగా చూసి.

"ఎవరన్నా వస్తే మేం అతన్ని కన్విన్స్ చేస్తాం. ఈ పొరపాటు మాదేనని ఒప్పుకుంటాం. నీ మీది కేం రానియ్యం —పెనాల్టీ పే చెయ్యమంటే చేస్తాం" అన్నాను.

"మీ ఇష్టం సార్!" అంటూ కండక్టర్ మా దగ్గర్నుంచి వెళ్ళిపోయాడు. దాంతో మే మిద్దరం గుండెల నిండా ఊపిరి తీసుకున్నాము.

చా దూరం వెళ్ళే బస్సు కాబట్టి బస్సులో బస్సును డ్రైవ్ చేస్తున్న డ్రైవర్‌తో పాటు ఇంకో డ్రైవర్ కూడా ఉన్నాడు. బస్సులో ప్రయాణం చేస్తున్న ప్రయాణీకులకు స్నాక్స్, కూల్‌డ్రింక్స్ లాంటివి సప్లై చెయ్యడానికి ఓ పదహారేళ్ళ కుర్రాడు కూడా ఉన్నాడు —అంటే వాళ్ళు మొత్తం నల్గురు... ఇద్దరు డ్రైవర్లు, ఒక కండక్టర్, ఒక స్నాక్స్ సప్లై చేసే బోయ్.

బస్సు వేగాన్ని పుంజుకుని హైదరాబాద్ వైపు దూసుకుపోతుంటే మేమిద్దరం మాటల్లో పడ్డాం. మేం ఆర్ట్స్ కాలేజీలో బి.ఏ. చదువుతున్నప్పటి రోజుల్నీ, ఆ తర్వాత హైదరాబాద్‌లో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఎం.ఏ. చదువుతున్నప్పటి రోజుల్నీ, అప్పటి లెక్చరర్స్‌నీ, అందులో ముఖ్యంగా శంకరనారాయణ గార్నీ గుర్తు చేసుకుంటూ చాలా కబుర్లు చెప్పుకున్నాము.

బస్సు హైదరాబాద్ చేరేటప్పటికి ఏడున్నరయిపోయి బాగా చీకటి పడిపోయింది. అది నవంబర్ నెల... చలికాలం. కోల్డ్‌వేవ్ కారణంగా మామూలు కంటె ఎక్కువ చలిగా ఉంది. బస్సు హైదరాబాద్ చేరుకోగానే బస్సులో ఉన్న ప్ర కుల్లో చాలామంది తమ సూటుకేసుల్ని తెరిచి స్వెట్టర్లనూ, మఫ్లర్లనూ బయటికి తీశారు. స్వెట్టర్లను వేసుకుని, మఫ్లర్లను తలకు చుట్టుకున్నారు. దేవేందర్ కూడా స్వెటర్ తీసి తొడుక్కున్నాడు. నేను నా సూట్‌కేసులోంచి షాల్ తీసి కప్పుకున్నాను.

ఎనిమిదింటికి బస్సు హైదరాబాద్ బస్సు స్టేషన్ నుండి బయల్దేరింది. బస్సులో వెనుక ఉన్న రెండు సీట్లు తప్ప మిగిలినవన్నీ నిండిపోయాయి.

హైదరాబాద్ రోడ్ల మీది ట్రాఫిక్ లోంచి దారి చేసుకుంటూ మా బస్సు బెంగుళూరు హైవే మీద వెళ్ళిపోతోంది.

తొమ్మిదింటికి మేం జడ్చర్ల చేరాం.

జడ్చర్లలో బస్సు ఐదు నిమిషాలాగింది. ముగ్గురు ప్రయాణీకులు దిగిపోయారు. ముగ్గురు ప్రయాణీకులు బస్సెక్కారు.

బస్సు జడ్చర్లను దాటి మూడు నాలుగు కిలోమీటర్లు వచ్చాక రోడ్డు పక్కనే నిల్చున్న ఇద్దరు ప్రయాణీకులు బస్సును ఆపమని అరుస్తూ చేతులూపడం బస్సు హెడ్‌లైట్ల వెలుగులో స్పష్టంగా కనిపించింది. ఆ ఇద్దరు ప్రయాణీకుల పక్కనే రెండు తెల్లటి ప్యాక్ చెయ్యబడిన పెద్ద బండిల్స్ కూడా కనిపించాయి.

వాళ్ళను చూసిన డ్రైవర్ కండక్టర్‌తో "ఆపమంటావా?" అన్నాడు.

"ఆపు —వెనక రెండు సీట్లు ఖాళీగున్నయి" అన్నాడు కండక్టర్.

వాళ్ళు బస్సు స్టాపు లేని చోట బస్సాపుతున్నారంటే అందుకు కారణం వాళ్ళ పక్కనున్న లగ్గేజేనని ప్రయాణీకుల్లో చాలామందికి అర్థమైపోయింది.

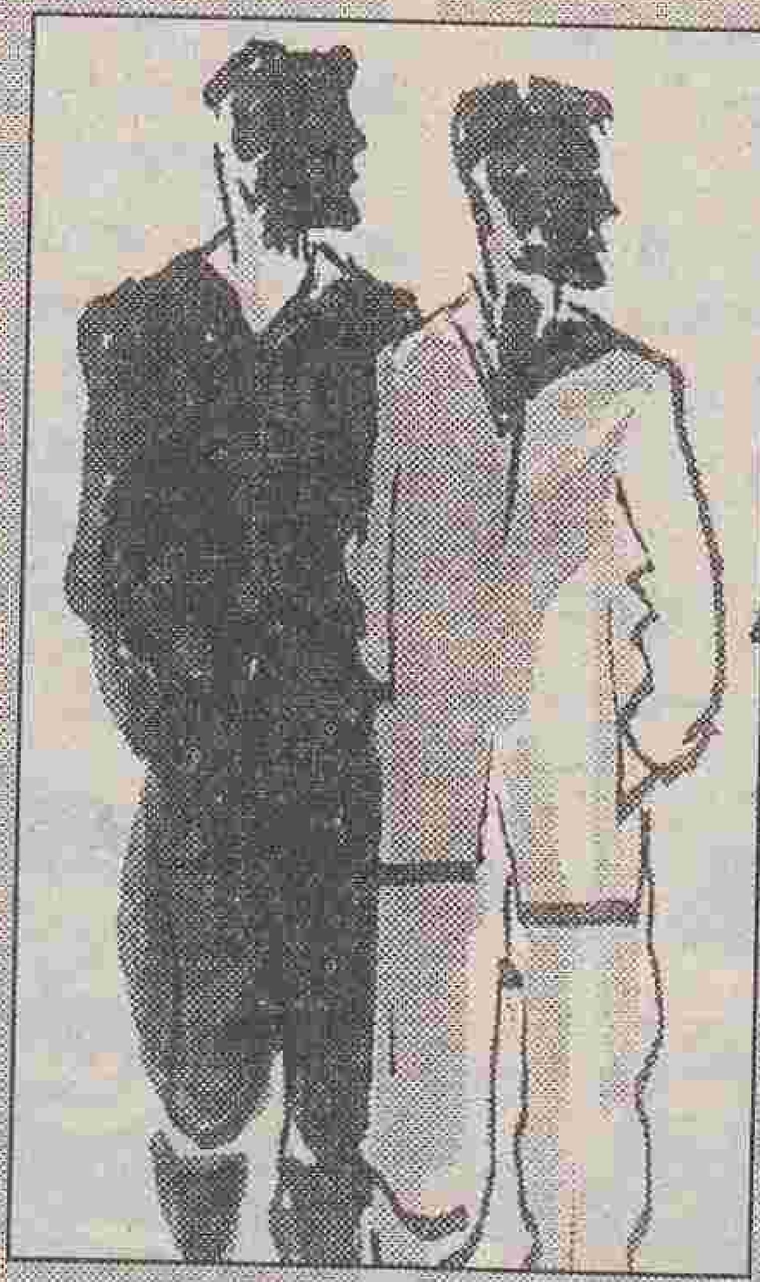

డ్రైవర్ ఆ ఇద్దరు ప్రయాణీకుల పక్కనే బస్సాపాడు.

కండక్టర్ డోర్ తెరిచి వాళ్ళను "ఎక్కడికి బోవాలే?" అని అడిగాడు.

"బెంగుళూరుకు బోవాలె" అన్నాడు వాళ్ళిద్దరిలో బాగా నల్లగా ఉన్న వ్యక్తి.

"ఆ లగ్గేజి కూడా మీదేనా?" అన్నాడు కండక్టర్.

"మాదే" అన్నాడు నల్లటి వ్యక్తి.

"దాంట్ల ఏమున్నయి?" అడిగాడు కండక్టర్.

"ఏమీ లేవు... చీరలున్నయి... వాటిని బెంగుళూర్లో వాపసియ్యాలె" అన్నాడా వ్యక్తి.

"టిక్కెట్లు జడ్చర్ల నుంచి తీసుకోవాలె... లగేజీకి యాభై రూపాయిలయతది" అన్నాడు కండక్టర్.

"ఏం పరవాలేదు... ఇస్తం" అన్నారు వాళ్ళిద్దరూ.

"అయితే ఎక్కండ్రి" అంటూ కండక్టర్ బస్సు డోర్ పూర్తిగా తెరిచాడు.

వాళ్ళిద్దరూ బస్సెక్కారు. నల్లటి వ్యక్తే ఆ రెండు బండిళ్ళను బస్సు లోపలికి తెచ్చి డ్రైవర్ క్యాబిన్ పక్కనున్న ఖాళీ స్థలంలో పెట్టేశాడు. వాళ్ళిద్దరూ బస్సు వెనక్కొచ్చి ఖాళీగా ఉన్న ఆ రెండు సీట్లలో కూర్చున్నారు. బస్సు కదిలి వేగాన్ని పుంజుకుంది.

ఆ ఇద్దరిలో మొదట బస్సెక్కిన వ్యక్తి కాస్త మంచి బట్టలు వేసుకొని ఓ మధ్యతరగతికి చెందిన మర్యాదస్తునిలా కనిపించాడు. ఎర్రగా ఉన్నాడు. తెల్లటి ప్యాంట్, షర్ట్ వేసుకుని చేతిలో ఓ బ్యాగ్ పట్టుకుని అతడు బస్సులో ప్రవేశించాడు.

బండిల్స్ పట్టుకొని బస్సెక్కిన వ్యక్తి నల్లగా, పొడుగ్గా ఉన్నాడు —అతడు వేసుకున్న ప్యాంట్, షర్ట్ బాగా మాసిపోయి ఉన్నాయి. అవి ఏ రంగులో ఉన్నాయో కూడా తెల్చుకోవడం కష్టం. అతని తలమీద గుబురైన వెంట్రుకలు తైల సంస్కారం లేక చిందరవందరగా ఉన్నాయి. అతడు స్నానం చేసి కానీ, గడ్డం గీసుకొని కానీ చాలా రోజులయినట్టుగా కనిపించాడు. అతడు బస్సులో ప్రవేశించగానే బస్సంతా సారాయి వాసన గుప్పుమంది. దాన్ని బట్టి అతడు బాగా తాగి ఉన్నాడని అర్థమైంది. అతడు వంకరటింకరగా నడుస్తూ వెనక సీట్లో కెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

"సారా మీద బ్యాన్ ఉంది కదా! అయినా జనం తాగుతూనే ఉన్నారు —వీళ్ళకింత సారా ఎక్కడ్నించి సప్లై అవుతున్నదో?" బస్సులో కూర్చున్న ప్రయాణీకుడెవరో అడిగాడు.

"గుడుంబ సార్! గుడుంబ —ఎంత కావాల్నంటే అంత దొరుకుతది —సారాకంటే గుడుంబ చాలా చీప్‌గ దొరుకుతాంది —ఇరవై రూపాయలు పెడ్తే లీటర్ గుడుంబ దొరుకుతది —అదే ఇదివరకు ప్రభుత్వం సారా సప్లై చేసినప్పుడు లీటరు సారాకు అరవై రూపాయలుండె. ఇరవై రూపాయలకే లీటర్ గుడుంబ దొరుకుతాంటె తాగకుంట ఎవరుంటరు సార్! గీ గుడుంబ జెయ్యబట్టె కొందరు బంగ్లాలు కడ్తున్నరు... హీరో హోండాల మీద తిరుగుతున్నరు... గవర్నమెంట్ సారా మీద బ్యాన్ బెట్టంగనే ఏమయింది సార్! ఇదివరకంటె ఎక్కువ తాగుతున్నరు... పల్లెటూర్లల్ల గుడుంబ ఏర్లై పారుతాంది" అన్నాడు కండక్టర్.

అలా అంటూనే కండక్టర్ వెనక సీట్ల మీద కూర్చున్న ఆ ఇద్దరు ప్రయాణీకుల దగ్గరకొచ్చి "నాల్గువందల రూపాయలియ్యండ్రి" అన్నాడు.

"నాల్గువందలెందుకంట్రా?" అన్నాడు తాగి ఉన్న వ్యక్తి.

"మీ టిక్కెట్లకూ... లగ్గేజికి కలిపి... మొత్తం నాల్గువందలు... జల్దీ తియ్యండ్రి" అరచినట్టుగా అన్నాడు కండక్టర్.

"టిక్కెట్లకేం తొందరొచ్చిందోయ్... బెంగుళూరుకు బోయినంక తీసుకుంటంలే —మేమెక్కడికీ ఎల్లిపోతలేం" అన్నాడా తాగి ఉన్న వ్యక్తి.

అందరూ గొల్లుమని నవ్వారు.

"బెంగుళూరుకు బోయినంక తీసుకుంటవా? ఈ బస్సేమన్న నీ తాత జాగీరనుకున్నవా?" అన్నాడు కండక్టర్.

"కాకపోతే నీ తాత జాగీరనుకున్నవా?" అన్నాడా ప్రయాణీకుడు.

"ఏయ్! ఎక్కువ తక్కువ మాట్లాడకు... పైసలు తీయ్..." అన్నాడు కండక్టర్.

"పైసలు బెంగుళూరుకు పొయినంకనే ఇస్త. ఏం జేసుకుంటవో జేసుకో" అన్నాడతడు.

"అరేయ్ వీరయ్య! జల్దీ పైసలు తీసియ్యి. లొల్లిబెట్టకు" అన్నాడు అతనితో బస్సెక్కిన అతని మిత్రుడు.

"నువ్వు గమ్మునుండుర రాజయ్య! గీ కండక్టర్ గాని సంగతేందో నేను జూస్త! మేం బస్సుల్నే ఉంటం గదా... బెంగుళూరొచ్చే దాక ఎక్కడికి బోతలేం గదా... టిక్కెట్లు బెంగుళూరుకు బొయినంక తీసుకుంటమంటే వాడు నీ తాత జాగీరంటడా? నే నెవర్ననుకుంటున్నడు... హోల్ జడ్చర్ల మొత్తంల నా అంత బిజినెస్ జేసెటోడింకెవడన్న ఉన్నడా?" అన్నాడు ఆ వీరయ్యనబడే వ్యక్తి.

"నువ్వు ఎవ్వనివైతే నాకేందిరా! నఖరాలు జెయ్యకుంట మొదలు పైసలు తియ్యి"

కథ

అన్నాడు కండక్టర్.

"నఖరాలెవడు జేస్తాండ్రా. నువ్వు నఖరాలు జేస్తున్నవు... నా దగ్గర పైసలు లేవనుకుంటు న్నావారా? నేను నీ కళ్ళకు పాగల్‌గానిలెక్క కనబడ్తున్నాన్రా. గా బండిళ్ళ ఉన్న ఒక్క పట్టుచీరె పదివేలు ఖరీదు జేస్తది. నీ అసుంటోళ్ళు నా దగ్గర వందమంది పనిజేస్తున్నరు..." అన్నాడు వీరయ్య.

"అరేయ్ బద్మాష్! ఏం మాట్లాడుతున్నవురా! పైసలు దీస్తవా? బస్సు దిగుతవా?" అన్నాడు కండక్టర్.

"నన్ను బస్సుల్నించి దించే మొనగాడింక పుట్టలేదురా? నేను బెంగుళూరుకు బోయినంకనే టిక్కెట్లు దీసుకుంట" అన్నాడు వీరయ్య.

ప్రయాణీకులందరూ సీట్ల మీదినుంచి లేచి ఈ దృశ్యాన్ని చూడసాగారు.

"అరేయ్ వీరయ్యా! నీకు దండం పెడ్తగని టిక్కెట్లు తీసుకోరా! పైసలు నాకియ్యి, టిక్కెట్లు నేను దీసుకుంట" బతిమాలుతున్నట్టుగా అడిగాడు రాజయ్య అనబడే వ్యక్తి.

"పైసలు నేను వానికియ్య, నీకియ్య" అన్నాడు వీరయ్య.

"అయితే నేను బస్సు దిగిపోత" అన్నాడు రాజయ్య.

"పోరా పో... ఎవ్వన్ని బెదిరిస్తున్నవు... నువ్వు లేకపోతే నేను బెంగుళూరు పోలేననుకుంటున్నవా? బెంగుళూరు నాకేమన్నా కొత్తనుకుంటున్నవా? మస్తుసార్లు బోయిన" అన్నాడు వీరయ్య.

"వీడు జెర తాగున్నడు కండక్టర్ సాబ్. జర అడ్డందిడ్డం మాట్లాడుతాండు. మీరే మనుకోకుండ్రి. వాని దగ్గరున్న పైసలు నేను దీసిస్త. కొంచెం ఆగుండ్రి" అన్నాడు రాజయ్య.

రాజయ్య వీరయ్య బుషర్ట్ జేబులో చెయ్యి బెట్టి చూశాడు.

"నీ జేబుల పర్సుండే గదరా... దాంట్లె ఐదు వందలుండె గదరా... ఏం జేసినవు?" కంగారుగా అన్నాడు రాజయ్య.

"కండక్టర్‌గాడు కొట్టేసిండు గావచ్చు" అన్నాడు వీరయ్య.

ప్రయాణీకులందరూ గొల్లున నవ్వారు.

"అరేయ్ బద్మాష్! నోరుముయ్యి" అన్నాడు కండక్టర్.

రాజయ్య వీరయ్య పాంట్ జేబులన్నీ వెతికాడు. కానీ అతనికెక్కడా పర్సుగానీ, పైసలుగానీ కనిపించలేదు.

రాజయ్య లేచాడు.

"వీనితో లాభం లేదు సార్! పర్సెక్కడో పోగొట్టిండు. నన్ను బెంగుళూరుకు బోదామని బలవంతంగా ఇంట్లనుంచి తీసుకొచ్చిండు. నీ ఖర్చంత నేనే పెట్టుకుంటనన్నడు. వీడు బెంగుళూరు నుంచి చీరలు తెచ్చి జడ్చర్లలో అమ్ముతడు. అమ్ముడుపోని చీరెల్ని మల్ల బెంగుళూరుకు తీసుకుపోయి వాపసిస్తడు. ఇప్పుడు వీడు బెంగుళూరుకు గందుకే పోతున్నడు. చీకట్ల ఒక్కన్నే పోతున్న... నువ్వు తోడు రావాల్నని వెంట నన్ను గీ చలిలో తీసుకొచ్చిండు. దార్లె గుడుంబ తాగిండు. కొంచెం తాగినంక ఇగ చాలు ఊరుకోరా అంటె వినకుంట లీటరు గుడుంబ పట్టిచ్చిండు... వీని దగ్గరున్న పర్సు అక్కన్నే పోయినట్టుంది... బస్సు ఆపుండ్రి... నేను దిగిపోత" అన్నాడు రాజయ్య.

"నువ్వొక్కనివే దిగిపోవుడేంది-వాన్ని కూడ తీసుకపో" అన్నాడు కండక్టర్.

"వానితోటి నే నెక్కడ పెట్టుకుంట సార్. వాడు బాగ తాగున్నడు-వానికి సోయే లేదు-వాడు, మీరు ఎక్కననుబోండ్రి-నేనైతే దిగిపోతున్న. డ్రైవర్ సాబ్! జర బస్సు ఆపుండ్రి" అన్నాడు రాజయ్య. డ్రైవర్ బస్సాపాడు. రాజయ్య వెంటనే డోర్ తెరుచుకుని బస్సు దిగి "రైట్" అని అరిచాడు. డ్రైవర్ బస్సును పోనిచ్చాడు.

"అరేయ్ తాగుబోతోడా! నీ సంగతి జెప్పు? పైసలిస్తవా? దిగిపోతవా?" అన్నాడు కండక్టర్ వీరయ్య దగ్గరకొచ్చి.

"పైసలు బెంగుళూరుకు బొయినంక తీస్కో. కావాల్నంటె ఇప్పుడు టిక్కెట్ కొట్టు" అన్నాడు వీరయ్య.

వీరయ్య మత్తులో కెళ్ళిపోతున్నాడని అందరికీ అర్థమైంది. అతడు పక్కసీటు మీద కొరిగి నిద్రలోకి వెళ్ళిపోయే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

"మర్యాదగా పైసలు తీస్తవా? తియ్యవా?" అరవినట్టుగా అన్నాడు కండక్టర్.

"పైసలు గీ జేబులున్నయి.. తీస్కో" అన్నాడు వీరయ్య.

కండక్టర్ వెళ్ళి అతని జేబులన్నీ చూశాడు. అతని దగ్గర పైసలున్న జాడెక్కడా కనిపించలేదు.

"గీనితోటి నువ్వు ఇంత టైమ్ వేస్ట్ జేస్తున్నవేంది. సప్పుడు జేక వాన్ని బస్సుల్నించి కిందకు దింపుదాం పటు" అన్నాడు బస్సులో ఉన్న అడిషనల్ డ్రైవర్ అక్కడికొచ్చి.

"నన్ను బస్సుల్నించి దించేటోడెవడ్రా... ఎవడ్రా వాడు... వాడు ప్రాణాలతోటి బతుకుతడా..." మత్తుతో జోగుతూనే అంటున్నాడు వీరయ్య.

"ఏయ్ రెడ్డి! జర బస్సాపు... వీన్ని కింద పడెయ్యంది లాభం లేదు" అన్నాడు అడిషనల్ డ్రైవర్. బస్సాగింది.

ఇద్దరు డ్రైవర్లు, కండక్టర్, స్నాక్స్ బోయ్... మొత్తం నల్గురూ వీరయ్య దగ్గరకొచ్చారు.

"అరేయ్... లేరా... లే... లే" అన్నాడు రెడ్డి అనబడే డ్రైవర్. అంటూనే వాళ్ళు వీరయ్యను పట్టుకొని సీటు మీది నుండి కింద పడేసి గొడ్డును ఈడ్చుకొచ్చినట్టుగా బస్సు డోర్ దగ్గరకు ఈడ్చుకొచ్చారు-అతడు వాళ్ళ నుండి తప్పించుకోవడానికి తన శక్తి కొద్దీ పోరాడాడు... కానీ నల్గురు మనుషులతో అతడు పోరాడలేకపోయాడు. వాళ్లతన్ని బస్సులోనుంచి ఓ వస్తువును విసిరేసినట్టుగా బయటకు విసిరేశారు. అతడు బస్సు బయట దభీమని పడిపోయిన చప్పుడు వినిపించింది. ఆ తర్వాత వాళ్ళు అతని రెండు బండిళ్ళను కూడా బయటకు విసిరేశారు.

డ్రైవర్ వెళ్ళి స్టీరింగ్ దగ్గర కూర్చొని బస్సును పోనిచ్చాడు. అంతా క్షణంలో జరిగిపోయింది. ప్రయాణీకులందరూ పీడా వదిలిపోయిందని సంతోషించారు.

రక్తం గడ్డ కట్టించే ఈ చలిలో, ఈ కటిక చీకట్లో రోడ్డు మీదికి విసిరేయబడ్డ ఆ మనిషి ఏమయిపోయాడోనని నేను ఆలోచించసాగాను. తెల్లారేటప్పటికి అతని శరీరం చలికి గడ్డ కట్టుకుపోయి అతడు చనిపోవడం ఖాయమనిపించింది.

అతనికి పెళ్ళయ్యే ఉంటుంది. అతని మీద ఆధారపడి బతికే భార్యా, పిల్లలూ అతనికుండే ఉంటారు. వాళ్ళతో బెంగుళూరుకు వెళ్లొ[illegible] చెప్పి ఇంట్లోంచి బయల్దేరి ఉంటాడు. ఒక్కన్ని వెళ్ళలేనని ఓ మిత్రున్ని తోడు తెచ్చుకుంటే ఆ మిత్రుడు మధ్యలోనే వెళ్ళిపోయాడు. గుడుంబా తాగకపోతే అతనికీ గతి పట్టేదా? గుడుంబా తాగిన దగ్గరే పర్సు పోగొట్టుకొని ఉంటాడు. మేం కూడా టిక్కెట్లు తెచ్చుకోవడం మరిచిపోయాం... కొంచెమైతే మా క్కూడా అతనికి పట్టిన గతే పట్టేదేమో! కానీ మేం మర్యాదస్తులమని లోకం మమ్మల్ని గుర్తిస్తుంది కాబట్టి మేం త్వరగానే టిక్కెట్లు లేని పరిస్థితి వల్ల ఎదురయ్యే సంక్షోభం లోంచి బయటపడగల్గాం.

ఇలా ఆలోచిస్తూ మేం నిద్రలోకి జారుకున్నాం.

తెల్లారేటప్పటికి బెంగుళూరు వచ్చేసింది.

బెంగుళూరు బస్సు స్టేషన్లో బస్సు ఆగగానే ఒకరి తర్వాతొకరు ప్రయాణీకులందరూ బస్సు దిగి ఎవరి దారిన వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

చిట్ట చివరకు మేమిద్దరమే దిగాం.

నేను బస్సు దిగుతూ రాత్రి జరిగిన సంఘటన గుర్తొచ్చి వెనక సీటు వైపు చూశాను. రాత్రి వీరయ్య కూర్చున్న సీటు కింద నల్లగా ఏదో వస్తువు కనిపించింది. దాన్ని వెంటనే నేను పర్సుగా గుర్తించాను.

"కండక్టర్ ఆ లాస్టు సీటు కింద ఏదో పర్సు లాంటిది పడుంది చూడు" అన్నాను బస్సు పక్కన నిల్చున్న కండక్టర్‌ను ఉద్దేశించి.

కండక్టర్ వెంటనే బస్సు లోపలికెళ్ళి సీటు కిందున్న ఆ పర్సును తీసి ఓపెన్ చేసి చూశాడు.

పర్సులో ఐదు వంద రూపాయలు నోట్లున్నాయి. నేనూ, దేవేందర్ ఒకరి మొఖాలొకరం చూసుకున్నాము.

"నేను దీన్ని డిపోలో అప్పజెప్పుతా సార్!", అంటూ కండక్టర్ ఆ పర్సు జేబులో వేసుకొని బెంగుళూరు బస్ స్టేషన్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. నిజంగా అతడా పర్సును డిపోలో అప్పజెప్తాడా? లేక అతని జేబులోనే వేసుకుంటాడా? అన్న ప్రశ్నకు ఏమని సమాధానం చెప్పుకోవాలో మేమిద్దరం తేల్చుకోలేకపోయాం. అలాగే చలిలో రాత్రి రోడ్డు మీదికి తోసేసిన వీరయ్య ఏమయ్యాడో కూడా తేల్చుకోలేకపోయాం. ఒకే పొరపాటుకు రెండు రకాల 'న్యాయం' కళ్ళ ముందు కదలాడింది...